

Examenul de bacalaureat 2010

Proba [E - c]

Proba scrisă la Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, specializările: muzică, coregrafie, arta actorului, arhitectură arte ambientale și design, arte plastice, arte decorative; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activitățile extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (licee ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

Varianța 6

- **Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „(...) Ansamblu puterilor garante și puterea suzerană au recunoscut dubla alegere și unificarea, pe calea uniunii personale (...). În urma unei noi conferințe a reprezentanților puterilor, întrunită (...) în toamna anului 1861, a fost acceptată o uniune reală, tot pe timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, în temeiul căreia, începând cu 22 ianuarie 1862, s-a format primul guvern român cu autoritate asupra ambelor părți ale noului stat (...). Deci, statul național a fost constituit ca un stat cu structuri unitare, respingându-se soluția unei simple <alăturări> (...).

Alexandru Ioan Cuza nu a fost numai «domnul Unirii», ci și un «un domn al reformelor. (...) O nouă lege electorală, sanctionată prin plebiscit, și o sporire a puterii domnitorului, printr-un Statut dezvoltător al Convenției, [au fost] acceptate de puterile garante, care (...), și-au manifestat acordul ca orice modificare a legislației interne să se poată efectua în Principatele Unite fără vreun amestec al lor.”

(D. Berindei, *Secolul al XIX-lea*)

B. „[Alexandru Ioan] Cuza a făcut greșeala de a-și impune Statutul și o reformă rurală, ambele în 1864, într-un mod în care și-a îndepărtat vechii sprijinitori și i-a unit pe dușmanii săi. Izolat astfel politic, i-a încurajat el însuși pe complotiști, lăsând să se înteleagă că s-ar putea să abdice. La 23 februarie 1866, în grabă și fără a provoca dezordine publică sau a întâmpina o rezistență din partea lui Cuza, coalitia (...) l-a silit pe Cuza să abdice (...).

(...) Reacția imediată a Marilor Puteri față de lovitura de stat a fost cererea de a fi respectate toate tratatele (...). Nu au făcut nici un efort pentru a-l reînscăuna pe Cuza (...). [Cu excepția Imperiului Otoman] nici unul dintre celelalte state garante nu doreau să redeschidă întreaga chestiune românească. Aveau toate alte preocupări mai presante și nu au acordat Principatelor [Unite] cine știe ce întâietate.”

(K. Hitchins, *România, 1866-1947*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, instituția înființată în anul 1862. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, evenimentul istoric desfășurat în anul 1866. **2 puncte**
3. Numiți domnitorul și spațiul istoric la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea conform căreia evenimentele din spațiul românesc se desfășoară cu acordul Marilor Puteri, selectând, din această sursă, două informații aflate în relație cauză - efect. **6 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combată ideea conform căreia evenimentele din spațiul românesc se desfășoară cu acordul Marilor Puteri, selectând, din această sursă, două informații aflate în relație cauză - efect. **6 puncte**
6. Menționați două proiecte politice, din secolele al XVIII-lea – al XIX-lea, care au contribuit la constituirea statului român modern. **4 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia acțiunile desfășurate de România în relațiile internaționale, din secolul al XIX-lea, au contribuit la consolidarea statului român modern. (Se punctează pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Cititi cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Până în luna iulie 1933, Germania devenise un stat monopartid, în cadrul căruia Partidul nazist se voia singura autoritate politică în ceea ce privește toate aspectele vieții germane. (...) <Legea privind asigurarea unității partidului și statului>, promulgată în decembrie 1933, declară că partidul este <legat inseparabil de stat>, dar explicația era formulată în termeni într-atât de echivoci, încât să fie cu neputință de înțeles. Două luni mai târziu, Hitler declară că responsabilitățile principale ale partidului erau (...) de a organiza propaganda și înndoctrinarea. (...) Organizarea partidului a fost creată și dezvoltată ca un mijloc de câștigare a puterii politice.”

(G.Layton, *Germania: Al Treilea Reich, 1933 – 1945*)

B. „Aționând cu o rapiditate deconcertantă, care face imposibilă orice ripostă, Hitler se afirmă imediat drept stăpân deplin al Germaniei. Dizolvarea, la 1 februarie, a Parlamentului, iar apoi incendierea provocatoare a clădirii Reichstagului, la 27 februarie, (...) permit decretarea stării de asediul, suspendarea exercitării libertăților constituționale și trimiterea în lagărele de concentrare (...) a principalilor oponenți ai regimului, a căror arestare este efectuată de aici înainte de Gestapo (Politia Secretă a statului).”

(P. Thibault, în *Istoria Universală*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți formațiunea politică la care se referă sursa A. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la Parlament. **2 puncte**
3. Numiți spațiul istoric și conducătorul politic la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**
4. Menționați, pe baza sursei A, un punct de vedere referitor la rolul partidului în cadrul regimului politic, susținându-l cu o explicație din text. **6 puncte**
5. Menționați, pe baza sursei B, un punct de vedere referitor la atitudinea față de oponenții regimului politic, susținându-l cu o explicație din text. **6 puncte**
6. Menționați două ideologii care exemplifică existența totalitarismului în Europa secolului al XX-lea. **4 puncte**
7. Prezentați o practică politică democratică, din prima jumătate a secolului al XX-lea, din Europa. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre rolul instituțiilor centrale din spațiul românesc, în relațiile internaționale, în secolele al XIV-lea – al XVI-lea, având în vedere:

- menționarea a două instituții centrale înființate în spațiul românesc, în Evul Mediu;
- menționarea a două acțiuni diplomatice care vizează spațiul românesc, desfășurate în secolele al XIV-lea – al XV-lea;
- prezentarea unei acțiuni militare la care participă reprezentantul unei instituții centrale, din spațiul românesc, în secolele al XIV-lea – al XV-lea și precizarea unei consecințe a acestei acțiuni;
- formularea unui punct de vedere referitor la implicarea spațiului românesc în relațiile internaționale din secolul al XVI-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se puntează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.